

Жобаның ғылыми жетекшісі, э. ғ. д., профессор Г. Н. Накипованың 01.12.2025-03.12.2025 жылдар аралығында АР26102165 "орнықты даму контекстіндегі ауылдық аумақтарды кеңістікте дамыту: индикаторлар, өсу полюстері және стратегиялық бағыттар" жобасы бойынша С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық зерттеу университетіне және басқа да ұйымдарға (BTS Digital, ЖШС) бару үшін іссапары "rational Solution", Esil University) агроөнеркәсіптік кешеннің басым мәселелері және цифрлық модельдеу бойынша ғылыми-зерттеу жобаларын жүзеге асыруға бағытталған:

Алдын ала уағдаластық шеңберінде С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық зерттеу университетіне сапар. С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық зерттеу университетінің ғылым және инновациялар департаментінің директоры Жібек Сейітова Хусаиновамен кездесті. АР26102165 "орнықты даму контекстіндегі ауылдық аумақтарды кеңістікте дамыту: индикаторлар, өсу полюстері және стратегиялық бағыттар" жобасын іске асыру ісіктеріндегі ынтымақтастық

перспективаларын талқылау.

"RATIONAL SOLUTION" ЖШС басшысымен және қызметкерлерімен кездесу. Компанияның экономика, Маркетинг және қаржы саласындағы ғылыми-зерттеу және консалтингтік қызметінің нәтижелерімен танысу. Ынтымақтастық туралы алдын ала келісімнің шарттарын тепе-тең негізде талқылау.

Жобаны іске асыру шеңберінде ынтымақтастық мәселелері бойынша алдын ала уағдаластық бойынша Esil University-ге сапар. Әлеуметтік-экономикалық зерттеулер орталығының басшысы мен қызметкерлері тарапынан мүдделі тараптармен жұмыс жоспарын талқылау. АР26102165 "орнықты даму контекстіндегі ауылдық аумақтарды кеңістікте дамыту: индикаторлар, өсу полюстері және стратегиялық бағыттар" жобасын іске асыру шеңберінде ынтымақтастық туралы келісім

жасасу.

BTS Digital Сандық компаниясына сапар. Жасанды интеллект және Big Data технологияларын қолдана отырып, жаңа өнімдер мен қызметтердің экожүйесін құру бойынша компанияның әзірлемелерімен танысу. Жобаның тақырыбы контекстінде (оның нәтижесі жоспарлауды жақсарту үшін кеңістіктік деректерді біріктіруге мүмкіндік беретін ГАЗ моделін әзірлеу, ауылдық аумақтардағы өзгерістерді басқару және болжау) күнделікті өмірде және бизнесті жүргізуде пайдаланушылардың ыңғайлылығын арттыруға бағытталған әртүрлі өнімдер мен қызметтерді қамтитын кешенді цифрлық экожүйенің идеясы мен іске асырылуы ерекше қызығушылық тудырады.

Жобаның ғылыми жетекшісі, э. ғ. д., профессор Г. н. Накипованың АР26102165 "орнықты даму контекстіндегі ауылдық аумақтарды кеңістікте дамыту: индикаторлар, өсу полюстері және стратегиялық бағыттар" жобасы бойынша Қарқаралы және Бұқар Жырау аудандарына (тірек ауылдық елді мекендер, әкімшілік мекемелер) бару үшін іссапары.

Алдын ала уағдаластық шеңберінде Қарқаралы ауданы Қарқаралы қаласының және Бұқар Жырау ауданы Ботақара кентінің әкімшілік мекемелеріне сапар.

Мақсаты: 1. Ауылдық аумақтарды саралау индикаторлары мен көрсеткіштерін негіздеу үшін деректер жинау.

2. Ауылдық аумақтарды кеңістіктік дамытудың цифрлық жүйесінің параметрлерін әзірлеу үшін деректер жинау

Күтілетін нәтиже: 1. Ауылдық аумақтарды саралау индикаторлары мен көрсеткіштерінің негіздемесі.

3. Ауылдық аумақтарды кеңістіктік талдаудың ГАЖ моделінің параметрлері

АР26102165 "орнықты даму контекстіндегі ауылдық аумақтарды кеңістікте дамыту: индикаторлар, өсу полюстері және стратегиялық бағыттар" жобасын іске асыру ісіктеріндегі ынтымақтастық

перспективаларын талқылау.

Іс-сапар қорытындысының қысқаша есебі

Жоба: «Тұрақты даму контекстіндегі ауылдық аумақтардың кеңістіктік дамуы: көрсеткіштер, өсу полюстері және стратегиялық бағыттар»

Іс-сапар орны: Ақтоғай ауданы әкімдігі

Мақсаты: Ауданның жалпы әлеуметтік-экономикалық жағдайы және ауылдық аумақтардың кеңістіктік дамуы бойынша бастапқы ақпарат жинау.

1. Аудан әкімдігімен кездесу нәтижелері

Іс-сапар барысында Ақтоғай ауданы туралы жалпы деректер алынды, соның ішінде:

1.1 Әлеуметтік-демографиялық жағдай

- Аудан халқының саны мен жас құрылымы туралы жалпы мәлімет жиналды;

- Демографиялық динамикада жастардың көші-қоны байқалатыны атап өтілді;

- Даму деңгейі әртүрлі ауылдық округтер бар екені көрсетілді.

1.2 Әлеуметтік-экономикалық даму

- Аудан экономикасының негізгі саласы – ауыл шаруашылығы

(мал және өсімдік шаруашылығы);

- Шағын кәсіпкерлік саны артып келе жатқаны, бірақ қаржыландыру мен инфрақұрылымға тәуелділігі сақталатыны айтылды;

- 2025–2030 жылдарға арналған аудандық даму жоспарында инфрақұрылымды жақсарту, АӨК-ті күшейту, жер-су ресурстарын тиімді пайдалану және кәсіпкерлікті қолдау негізгі басымдықтар ретінде белгіленген.

1.3 Инфрақұрылым

- Кей ауылдарда жол, су, электр және интернет мәселелері өзекті күйінде қалуда;

- Жол сапасы мен интернет қолжетімділігі кеңістіктік теңсіздікті күшейтетін фактор ретінде аталды.

2. Ауыл шаруашылығы бөлімімен кездесу

2.1 Экономикалық индикаторлар

- Мал шаруашылығы – аудан экономикасының жетекші бағыты;
- Ауыл шаруашылығы өнімдерінің жалпы көлемі мен негізгі дақылдар/бағыттар бойынша ақпарат алынған;
- Шағын шаруашылықтардың үлесі жоғары, кооперация деңгейі төмен екені көрсетілді.

2.2 Агроөнеркәсіптік әлеует

- Ет, сүт және өсімдік шаруашылығы бағыттары перспективалы кластер ретінде аталды;
- Суармалы жерлерді қалпына келтіру және жемшөп базасын дамыту қажет;
- Қайта өңдеу кәсіпорындарының жетіспеуі негізгі мәселе ретінде белгіленді.

3. Кеңістіктік даму тұрғы

сынан анықталған мәселелер

- Инженерлік инфрақұрылымның әрқелкі дамуы;
- Тұрғындардың табыс деңгейіндегі айырмашылықтар;
- Көші-қон және кадр тапшылығы;
- Экологиялық тәуекелдер (жайылым тозуы, су тапшылығы);
- Туристік әлеуеті бар нүктелердің инфрақұрылымсыздығы.

4. Әкімдікпен ықпалдастық мүмкіндіктері

- Кеңістіктік даму көрсеткіштерін бірлесіп нақтылау;
- Ауылдардың даму деңгейін бағалау әдістемесін енгізу;
- Инвестициялық тартымды ауылдар бойынша ұсыныстар әзірлеу;
- Ауданның 2025–2030 жылдарға арналған даму бағдарламасына сараптамалық қолдау көрсету.

5. Қорытынды

Іс-сапар барысында Ақтоғай ауданының әлеуметтік-экономикалық және инфрақұрылымдық жағдайы бойынша бастапқы деректер жиналды. Жоба шеңберінде ауданның кеңістіктік даму индикаторларын бағалау, өсу полюстерін анықтау және стратегиялық ұсыныстар қалыптастыру үшін қажетті ақпарат алынды. Әкімдік пен бөлімдер тарапынан зерттеу тобына қолдау көрсетуге дайындық байқалды.

Жобаның ғылыми қызметкері, докторант А. Е. Томашинованың АР26102165 "орнықты даму контекстіндегі ауылдық аумақтарды кеңістікте дамыту: индикаторлар, өсу полюстері және стратегиялық бағыттар" жобасы бойынша 04.12.2025-05.12.2025 аралығындағы кезеңде Осакаров және Нұра аудандарына (тірек ауылдық елді мекендер, әкімшілік мекемелер) ауыл шаруашылығы аудандарына (тірек ауылдық елді мекендер, әкімшілік мекемелер) бару үшін іссапары әкімшілік мекемелер Осакаров ауданы Осакаровка кенті және Нұра ауданы Киевка кенті мекемесі.

Мақсаты: 1. Ауылдық аумақтарды саралау индикаторлары мен көрсеткіштерін негіздеу үшін деректер жинау.

2. Ауылдық аумақтарды кеңістіктік дамытудың цифрлық жүйесінің параметрлерін әзірлеу үшін деректер жинау

Күтілетін нәтиже: 1. Ауылдық аумақтарды саралау индикаторлары мен көрсеткіштерінің негіздемесі.

2. Ауылдық аумақтарды кеңістіктік талдаудың ГАЖ моделінің параметрлері

АР26102165 "орнықты даму контекстіндегі ауылдық аумақтарды кеңістікте дамыту: индикаторлар, өсу полюстері және стратегиялық бағыттар" жобасын іске асыру ісіктеріндегі ынтымақтастық перспективаларын талқылау.

Отчет
о научно-исследовательской поездке в КубГАУ г. Краснодар (РФ)
членов исследовательской группы Аубакировой Ж.Б. и Косе Ж.К. рамках
проекта АР26102165 «Пространственное развитие сельских территорий в
контексте устойчивого развития: индикаторы, полюса роста и стратегические
направления».

08–11 декабря 2025 года

В рамках проекта была определена цель поездки: проведение научно-исследовательских мероприятий, направленных на развитие международного академического сотрудничества, обмен научным опытом, обсуждение перспектив сотрудничества в рамках проекта, а также анализ научных ресурсов, имеющихся в Кубанском государственном аграрном университете (КубГАУ).

Исследовательская группа была встречена представителями университета КубГАУ. По заранее согласованному графику состоялись следующие мероприятия.

Состоялась встреча с деканом факультета управления Кудряковым В.Г.

Содержание встречи: представление основных направлений факультета управления, актуальных научных проектов и приоритетов развития; представление казахстанского проекта «Пространственное развитие сельских территорий в контексте устойчивого развития: индикаторы, полюса роста и стратегические направления» и обсуждение его научной и практической значимости; анализ возможностей расширения научного сотрудничества в области управления пространственным развитием и устойчивостью сельских территорий.

Результаты: достигнута договоренность о рассмотрении возможностей участия преподавателей факультета управления в совместных исследованиях; обозначены перспективы участия преподавателей обеих сторон в международных конференциях и совместных грантах.

Встреча с заведующей кафедрой государственного и муниципального управления Белкиной Е.Н.

На встрече были обсуждены следующие темы: обмен опытом в методологии исследования пространственного развития; рассмотрение применяемых кафедрой подходов к оценке эффективности региональных программ; обсуждение образовательных модулей, связанных с территориальным планированием и устойчивым развитием.

Результаты: получены ценные сведения о региональной специфике управления и реализуемых моделях пространственного развития в Краснодарском крае; достигнуто понимание направлений для сопоставительных исследований.

На встрече с начальником управления науки и инноваций Моисеевым А.В. были обсуждены следующие темы: научно-инновационная политика КубГАУ; поддержка трансфера технологий и коммерциализации научных разработок; возможность организации будущих совместных мероприятий: круглых столов, научных семинаров, вебинаров.

Результаты: достигнута предварительная договоренность о рассмотрении совместных публикационных и исследовательских инициатив; поддержана идея формирования совместного исследовательского пула экспертов.

На встрече с директором Института цифровой экономики и инноваций КубГАУ Семидоцким В.А. были озвучены следующие вопросы: исследования в сфере внедрения цифровых технологий в управление сельскими территориями; современные цифровые платформы, применяемые в агропромышленном комплексе России; инструменты анализа пространственных данных и мониторинга.

Результаты встречи следующие: обозначено намерение рассмотреть применение цифровых аналитических платформ в рамках проекта «Пространственное развитие сельских территорий в контексте устойчивого развития: индикаторы, полюса роста и стратегические направления»; начаты

переговоры о возможном совместном пилотном исследовании по цифровизации управления сельским развитием.

Презентация проекта «Пространственное развитие сельских территорий в контексте устойчивого развития: индикаторы, полюса роста и стратегические направления» и научная дискуссия с ППС кафедры государственного и муниципального управления.

Членами исследовательской группы Аубакировой Ж.Б. и Косе Ж.К. была представлена подробная презентация целей, задач и методологической базы проекта «Пространственное развитие сельских территорий в контексте устойчивого развития: индикаторы, полюса роста и стратегические направления»; представление ожидаемых результатов и научной значимости проводимого исследования на круглом столе. После заслушивания презентации была научная дискуссия по вопросам: индикаторов устойчивого развития; подходов к выделению полюсов роста; стратегических моделей управления сельскими территориями.

Итоги презентации проекта и научной дискуссии следующие: получена обратная связь от российских коллег относительно применяемых индикаторов и методик; определены темы для возможных совместных научных статей; установлены новые профессиональные контакты.

В рамках второго дня работы членов исследовательской группы Аубакировой Ж.Б. и Косе Ж.К. была проведена повторная встреча с начальником управления науки и инноваций Моисеевым А.В.

Тематика встречи: уточнение форматов возможной совместной научной работы; согласование тематики предполагаемых совместных статей и монографий; распределение научных направлений для дальнейшего сотрудничества.

Результаты: определены предварительные тематические направления для совместных публикаций; обсуждена возможность проведения совместной международной школы или семинара по пространственному развитию.

Научно-исследовательская работа включала посещение библиотеки КубГАУ и глубокое изучение фондов научной литературы, посвящённой вопросам пространственного развития, регионального планирования и устойчивого развития сельских территорий. Особое внимание было уделено анализу публикаций ведущих российских, европейских и американских исследователей, а также изучению современных подходов, применяемых отечественными авторами к моделированию сельского развития.

Результаты работы: сформирован обширный и структурированный список литературы для дальнейшего использования в проекте; выявлены новые методологические подходы, релевантные для сравнительного анализа процессов развития сельских территорий Казахстана и России; существенно расширена теоретическая база исследования. По итогам проведённой работы планируется подготовка научной статьи.

В рамках третьего дня работы членов исследовательской группы Аубакировой Ж.Б. и Косе Ж.К. была проведена следующая работа:

Посещение КубГАУ и заключительная встреча с деканом факультета управления Кудряковым В.Г. Основное содержание заключительной встречи: подведение итогов визита; обсуждение перспектив долгосрочного сотрудничества; согласование форм дальнейшего взаимодействия между КубГАУ и Карагандинским университетом Казпотребсоюза.

Результаты заключительной встречи: подтверждена готовность обеих сторон развивать академическое партнерство; определены дальнейшие шаги: обмен научными материалами, совместные мероприятия, участие в грантовых программах.

Участники исследовательской группы Аубакирова Ж.Б. и Косе Ж.К. подготовили отчет о командировке, систематизировали материалы, полученные в ходе встреч и изучения литературы; провели работу по оформлению итоговых документов.

В ходе поездки достигнуты следующие ключевые результаты:

- установлены партнерские связи с ведущими представителями КубГАУ в сфере управления, государственного управления и цифровой экономики;
- получены новые научные данные и материалы, способствующие углублению исследования по проекту «Пространственное развитие сельских территорий в контексте устойчивого развития: индикаторы, полюса роста и стратегические направления»;
- определены направления совместных научных публикаций и иных научных продуктов;
- изучен российский опыт управления сельскими территориями, включая практики цифровизации и показатели пространственного развития.

Заведующий кафедрой государственного и
муниципального управления,
д.э.н., профессор

Белкина Е.Н.

Личную подпись тов.
ЗАВЕРЯЮ: *Белкина Е.Н.*
Начальник отдела
М. И. Удовин

